

Kooperatife denen tazminatın kurumlar vergisi karşısındaki durumu

Belge türü	zelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-125-958245
Tarih	18.07.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Ve Kurumlar Vergileri Grup Müdürlüėü

Sayı : E-62030549-125[2023/]-.....

18.07.2024

Konu : Kooperatife denen tazminatın kurumlar vergisi karşısındaki durumu

İlgi : ...

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda;

-Kooperatifiniz ortakları tarafından, henüz kooperatif kuruluşunuzun tamamlanmadığı dönemde, sadece kendilerinin ikamet edecekleri birer mülk edinmek gayesiyle ... olan tarlanın kooperatif ortağı tarafından satın alınmasına karar verildiği fakat daha sonra kooperatif kurulunca bu gayrimenkulün kooperatif adına tescil edilerek üzerinde adet bina inşa edildiği,

-İnşa edilen binaların kullanma izni için belediye ve tapuya müracaat edildiğinde gayrimenkullerin tapu kaydında "sahtecilikle tesis edildiğinden işlem yapılamaz" şerhinin bulunduğu görüldüğü,

-Bahsi geçen şerh ile ilgili olarak Hukuk Mahkemesinde dava açılmasının ardından anılan mahkeme tarafından söz konusu taşınmazın kooperatif adına kayıtlı tapu kaydının iptaline ve maliye hazinesi adına tapuya kayıt ve tesciline karar verildiği ve söz konusu Kararın ... tarihinde kesinleştiği,

-Tapu kaydının iptalinden kaynaklanan zararın tazminine ilişkin olarak Mahkemesinde açılan davaya ilişkin ilgili mahkemenin Kararı ile kooperatifinize yasal faiz ile tazminat ödenmesine karar verilmiş olup, bu Kararın da tarihinde kesinleştiği belirtilerek söz konusu yasal faiz ve tazminatın kurum kazancınızın tespitinde dikkate alınıp alınmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40

ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükme bağlanmıştır.

Ticari kazancın tespitinde "tahakkuk esas ilkesi" ve "dönemsellik ilkesi" olmak üzere iki temel ilke geçerlidir. Tahakkuk esas ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu esas dikkate alındığında bir gelir veya gider unsurunun, özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibariyle kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. Dönemsellik ilkesi ise, bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasını ifade eder. Ayrıca "dönemsellik" kavramı gereği işletmeler, gelir ve giderlerini tahakkuk esasına göre muhasebeleştirmek; hasılat, gelir ve karlarını aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırmak durumundadırlar. Bu ilke uyarınca gelir ve giderlerin ilgili oldukları dönemde kaydedilmesi gerekir.

Diğer taraftan, GIB Intranet üzerinden yapılan kontrollerde faaliyetinizden dolayı Kooperatifinizin tarihinden bu yana kurumlar vergisi mükellefiyetinin bulunduğu görülmüştür.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, kurumlar vergisi mükellefi olan kooperatifinize mahkeme kararına istinaden ödenen tazminat ve yasal faizin, ilgili mahkeme kararı tarihinin içinde bulunduğu hesap dönemine ait kurum kazancınızın tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026